

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
delután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1908. ÁPRILIS 29.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 99. SZÁM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „

Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K

Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.

Hirdetéseket petit sor szá-
mitással díjazás szerint.

A cifra nyomoruság.

Kassa, ápril 28.

A katonák azt mondják, hogy a tiszt állásnak anyagiak tekintetében sokkal magasabb követelményei vannak, mint például a többi polgári állásoknak.

Megállapítható, hogy soha még ügyet, ügyetlenebb érveléssel el nem rontottak, mint ezt a fizetésemelési kérdést éppen ezzel. Mert hiszen, hogy a megélhetés nehézségei általánosságban növekedtek, azt mindenki tudja s a krumplit egy árban termeli a gazda uniformisnak és nem uniformisnak egyaránt. Ezen az állapoton a legtöbb ember azzal segít, hogy ő is drágábban adja a munkáját és a termelvényét. A háziur emeli a lakás árát, a suszter a cipőét. Csak a fix fizetéshez kötött s egyéb jövedelemmel nem rendelkező polgári és katonai havidíjas státus nem tehet ellene semmit, hanem, mint a jó Hármaskistükör mondta annak idején: él a szegénységnek a zabkenyerével.

Senki sem mondja, hogy a tiszt helyzete a mostani drágasági viszonyok között ne volna nyomasztó, de a polgári tisztviselőké is az. Különbségeket nem szabad tenni. Mert azt meg szintén nem mondhatja senki, hogy a katonatiszti állás különb volna, mint a bíróé, aki becsület, szabadság, élet és halál fölött ítélkezik. S azok is nyögik a drágaságok bus hadát, pedig a két állás között minősítés dolgában igen nagy távolságok vannak. A tiszt állások nagy átlaga, a kadétiskolai végzettség körülbelül a tanítói minősítésnek felel meg: foglalkozás, amelyben a lehető leg-
rövidebb idő alatt lehet kenyérkeresethez jutni. Azonban egy tanító hatvan éves korában sem jut el ahoz a fizetéshez, amihez husz éves korában eljut a tiszt. Itt tehát valami különleges, az álláshoz fűzött követelményekről bajos jogosultán beszélni. Valamikor, a zsoldos sereg korában lehetett, de az általános védkötelezettség korában nem lehet. Elvégre ma legtöbb egészséges ember katona vagy katonaviselt és szükség esetén

egyformán viszi az életét a háboru piacára, amellet, hogy a hadviseléshez szükséges dolgok az ő adójából teremődnek elő.

Sem jog, sem pedig valamiféle magasabb képzettség nem teszi indokolttá azt az érvelést, hogy a fizetésemelést az ugynevezett különleges társadalmi helyzet követeli. Ez csak fikció a mai társadalmi átalakulások között, amin lovagolni lehet ugyan, de nem sok eredménnyel. Ellenben érvnek komoly érv az, hogy az állam polgári havidíjasai egyaránt rosszul vannak fizetve s nem érthető az, hogy az állam polgári havidíjasai és katonai havidíjasai egyaránt rosszul vannak fizetve s nem érthető az, hogy ha az állam tizezreket tud adni azoknak, akik szépen tudnak énekelni, akkor ehhez képest csak garasokat juttat azoknak, akik a birói székben ülnek, az iskolákban dolgoznak, a katonai gyakorló téren fáradoznak az esetleg szükséges honvédelem kellő előkészítésén.

Ebből a szempontból a kivánság nagyon is érthető. De azután az is érthető, hogy ha a nemzet az adójából erre a célra áldoz, viszontáldozatokat kíván. Nem sokat. Csak egy nagy ollót, amely néminemű részeket levagdós a régi osztrák copfából. Paritást. Jogokat. Nem többet, csak amik illetik a hadseregfenntartó nemzetet. Amíg ez meg nem történik, bajosan lesz a dologból valami. Nemzeti engedmények nélkül nem fog megmozdulni a nemzeti áldozatkészég.

A vidéki városok hivatása.

Eder Ödön székfoglalója.

Egy figyelemreméltó beszéd.

Eder Ödön polgármester tegnap, a tisztujtáson figyelemreméltó székfoglaló beszédet mondott. Rövid kivonatát már tegnap adtuk; azonban a beszéd, annyira kimagaslik, a szónoki áradatok váltig unott tömegéből, hogy ma teljes terjedelmében közöljük s azt hisszük, mindazoknak, akik az okos

szót szívesen élvezik, nagy örömet szerzünk vele. A teljes szövegében megörökítésre érdemes beszéd a következő:

Méltóságos főispán ur! Tisztelt közgyűlés! Mély köszönettel fogadom méltóságodnak hozzám intézett kitüntető szavait és hálás köszönetet mondok a t. közgyűlésnek személyem iránt kifejezett kitüntető bizalmáért. Ha mindenkinek, aki a közpályán működik, legfőbb jutalmát képezi polgártársainak az elismerése, ugy ez kétszeres jutalom nekem, akinek ez élettől amugy sincs már egyéb követelni valója.

Tisztelt közgyűlés! Magyarország egy nagy társadalmi átalakulásnak a küszöbén áll. Uj társadalmi elemek tolnak az előtérbe és részt kívánnak maguknak a közügyek intézésében. Ez a kultura széles néprétegekre való kiterjedésének a természetes következménye és a valóban jogos igények kielégítése elől immár kitérnünk nem lehet. Nem szenved azonban kétséget, hogy e nagy társadalmi átalakulásnak a szerencsés megoldása képezi a magyar fajnak és vele Magyarországnak a létkérdését. Szerencsés pedig ez átalakulás csak akkor lehet, ha az állam alkotó és államfenntartó magyar fajnak a gyengülése és az ország magyar nemzeti jellegének a sérelme nélkül fog megtörténni.

Arról az álomról tisztelt közgyűlés le kell tennünk, hogy ez országot lakó különféle nemzetiségeket a magyar fajba be fogjuk olvaszthatni. Oly erőt nyert ugyanis Európában a nemzetiségi érzet, hogy nagy és hatalmas nemzetesaladók nem képesek hozzájuk mérten maroknyi népfajokat elnyelni és nemzetiségüktől megfosztani.

Egy dolog azonban hatalmunkban áll, az, hogy a legkülönféle nemzetiségű lakosságú városainkat magyarokká tehetjük nyelvben és érzelemben. Az európai kultura magaslatán álló és demokratikus társadalmi szervezettel bíró nyugati államokban a vagyonság és műveltség gócpontjait képező városok viszik a vezérlő szerepet az államéletben, — ha tehát a természetes evolúció törvényei szerint Magyarországon is demokratikussá lesz a társadalmi szervezet — és a társadalmi erők súlypontja a városokra fog eltolódni, — akkor a magyar és magyarrá lett városok nagy intellektuális ereje által késő századokra biztosítva lesz a magyar faj supremáciája azon a földön, a melyen magának államot alkotott és amelyen a supremáciát egy ezred év óta gyakorolja. Hogy pedig a célt elérhessük, annak alapfeltétele a magyar nemzeti kulturának szeretettel való ápolása egy művelt és vagyonsága által független polgárságnak a kifejlesztése, eszközei pedig: az iskola — a produktív ipari munka támogatása kezdetben áldozatok árán is, — és egy megbízható becsületes és pontos helyhatósági közigazgatás.

Ezeknek a megalkotása és intensiv kifej-

Szenzációs tavaszi szövetujdonságok SCHÜTZ és Tsa

angol uri-szabó céghez

é r k e z t e k

Kassa, Kossuth Lajos-utca 2.

lesztése mindnyájunk válvetett együtt érő közreműködését igényli — és ennek a nagy munkának a sikeres elvégzését tartom én a városi törvényhatóságok első és legfontosabb feladatának. Maradjon pedig e munkánknál mint eddig volt úgy ezentul is jelszavunk: „*Nunquam retro*“, *soha visszafelé, mindig előre.*

A cél fénylő magasságban áll szemünk előtt, a hozzávezető ut azonban meredek és fáradságos! A modern kultúra igényei megmérhetlenek, leggyakrabban azonban nem állnak arányban a kielégítésükre megkivánt anyagi eszközök korlátosságával — kénytelenek leszünk tehát a célt fáradságos munkával, sokszor lassított ütemben, lépésről-lépésre menve megközelíteni, ha erőnk nem akarjuk kimeríteni. A rohamos úgrások következménye rendszerint a kimerülés, ennek nyomán pedig a nagy reakció beállta, amelyek minden haladást megbénítanak vagy hosszú ideig megakadályoznak.

Ezeknek a vezérelveknek kívánok szolgálatában állani abban a diszes állásban, a melyet a t. közgyűlés bizalmából elfoglalni szerencsés vagyok. És e munkákra kérem e tisztelt közgyűlés jóakaró, szíves támogatását. Legyen erről meggyőződve a tisztelt közgyűlés, hogy a kötelesek lelkiismeretes teljesítésének a kérdésében önmagamnak leszek a legszigorubb bírójára, — és szigoruan fogom követelni a vezetésemre bízott tisztikar minden egyes tagjától kötelesegei hű és pontos teljesítését. De legyen meggyőződve a tisztelt közgyűlés arról is, hogy abban a pillanatban, amint érezni fogom azt, hogy phisikai erőm elégtelen az elvállalt feladatok teljesítésére, habozás nélkül fogom állásomat a tisztelt közgyűlés rendelkezésére bocsátani, hogy azt erősebb és hivatottabb kezekre bízni méltóztassék. Ismételve köszönöm a tisztelt közgyűlésnek személyem iránt tanusított bizalmát és jóindulatát.

UJDONSAGOK.

Kassa és Makó.

Ahol nem kell a tisztviselő.

Makótól nemcsak Jeruzsálem, de Kassa is messze esik. Legalább város politika dolgában oly nagy a távolság Makó és Kassa között, hogy azt felmérni bajos dolog volna. *Kassa csekély 38.980 korona költséggel szaporítani akarja tisztikarának létszámát.* És mit tesz Makó? Olyan utasítást ad a tanácsnak, hogy az új szervezési szabályzatban, a jelenlegi tisztviselői állások felét törölje. Ezt az érdekes határozatot a következő tudósítás mondja el:

Makó város képviselőtestülete gyűlést tartott, amelyen a város tisztviselői karának újjászervezéséről szóló szabályrendeletet tárgyalta. A gyűlés, tekintettel a város nyomott pénzügyi viszonyaira, hosszabb tanácskozás után elhatározta, hogy megszünteti a városnál rendszeresített állások közül a főszámvevői és főpénztárosi állást, az alkapitányi állások egyikét, valamint a gazdasági szaktanácsosi állást, akinek helyét egyszerű gazdával fogja betölteni, megszünteti továbbá az adóügyi fogalmazói állást, tizenhat közül négyet, tizenhat hajdu közül ötöt tart meg, valamint megszünteti a szegénymenházi ápolói állást. Ezzel kapcsolatban elhatározta a képviselőtestület, hogy a tisztviselők betegsége esetén alkalmazott segédmuukaerők díját nem folyósítja többé, a városi cselédek failletményét és a cselédek ruhailletményét ezután két évenként adja ki.

A szenzációs határozat megértéséhez tudni kell, hogy Makó várost nemrég a teljes anyagi tönk fenyegette. Kassa pénz-

ügyi viszonyai — koncedáljuk — nem hasonlíthatók a makói állapotokhoz. Azt is el kell azonban ismernünk, hogy Kassa korántsem érett meg olyan nagymérvű tisztikar szaporításra, aminőt az új szervezet tervbe vett. Vigasztaló momentum, hogy a nagy garral kicirkalmazott új állások aligha valósulnak meg. Egy erős áramlat alapos törlést csinál, az új állások cífra listáján!

— **Egy községi bíró kitüntetése.** A hiv. lap mai száma közli, hogy a király Mikola András bereti községi bírónak buzgó szolgálatai elismerésül az ezüst-éremkeresztet adományozta.

— **Lengyel Menyhért sikere.** A Magyar Tudományos Akadémia, a Vojnich-díjat, mely a legnagyobb sikert ért színvadi mű jutalmazására alapított, Lengyel Menyhért, a *Hálás utókor* című darabjának ítélte oda. Lengyel riválisa Molnár Ferenc, *Az ördög* című darabja volt. Az akadémia azonban a *Hálás utókor*-nak nyújtotta a pálmát.

— **Városi közgyűlés.** Csütörtökön d. u. félöt órákor tartja a városi törvényhatósági bizottság rendes havi közgyűlését. A tárgysorozaton 33 tárgy szerepel. A napirend előkészítése céljából az egyesült bizottságok tegnap üléseztek.

— **Jegyzőkönyv hitelesítés.** A tegnapi tisztújító közgyűlés jegyzőkönyvét a tanács ma délelőtt 11 órákor hitelesítette a kiküldött városatyák jelenlétében.

— **Új vasut a megyében.** Most kezdik meg a Szerencs—hidásnémeti helyi érdekű vasut építését, már is új vasuti tervről beszélnek az illetékes körök. Mint értesülünk Encs és Krasznikvajda között egy új vicinális építésével foglalkoznak, mely a bodvavölgyi vasutal kapcsolná össze az említett vidéket.

— **Reformátusok közgyűlése.** Az abauji református egyházmegye, ma délelőtt a vármegyeházán Meczner József egyházi főgondnok és Révész Kálmán főesperes elnökele alatt közgyűlést tartott. A közgyűlésen egyházi és iskolai ügyeket tárgyaltak. Délben a Royal téli kertjében társasbéd volt, amelyen több pohárköszöntő hangzott el.

— **A szerencsi közjegyzőség.** A szerencsi közjegyzőségre kihirdetett pályázat pénteken lejárt. Mint értesülünk, az állás elnyeréseért nagyon sokan adták be pályázati kérvényüket s a pályázók között feltűnően sokan vannak az ügyvédek. Csupán Szerencsről hárman adták be az ügyvédek közül pályázati kérvényüket, nevezetesen dr. Kesső Géza, dr. Kovács Gábor és Vitányi Bertalan.

— **A tisztviselők összeférhetlensége.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszternek a múlt hónapban kiadott rendelete következtében, melyben a városi törvényhatóságok közgyűléseire bizta a városi tisztviselők által pénztintezeteknél és nagyipari vállalatoknál elfoglalt igazgatósági tagsági vagy felügyelőbizottsági tagsági állásoknak összeférhetlenségi kérdéseiben való döntést, a belügyminiszter leirt a városhoz, hogy a kérdésben történt eljárásról tegyen jelentést.

— **A pünkösdi találkozó.** A kassai m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága felkéri a kassai m. k. gazdasági tanintézet 30, 20, 10, 9 és 8 évvel ezelőtt végzett hallgatóit, hogy igéretükhöz híven, ez év pünkösdi másodnapján d. e. 10 órákor az akadémia fő-

épületében megjelenni sziveskedjenek. A pontos lakcím, a találkozás kellő rendezése céljából, az akadémia titkári hivatalánál jó előre bejelentendő.

— **A magyar leszámítoló és pénzváltó-bank kassai fiókja** április hó folyamán a Fő-utca 53. sz. házba költözik át.

— **Gyermek előadás a színházban.** Az Abauj-Torna vármegyei és Kassai Közművelődési Egyesület az elmúlt évekhez hasonlóan most is rendez színelőadásokat a környékbeli tótnyelvű falvak iskolák gyermekei részére, amelylyel úgy a magyarosítás, mint a művelődés érdekeit kívánja szolgálni. Az előkészületeket az egyesület már megtette s az előadásra kerülő Tündérszerelemnek ismertetését szétküldte a tanítóknak, hogy ezek a gyermekeknek a darab meséjét elmondhassák. Ismét látni fogjuk a kedves gyermekereget, akik ez alkalommal is meglátogatják Rákóczi sirját, hogy letegyék arra szíveik ajándokát: a falusi virágokat. Az egyesület a földszinti páholyokat az érdeklődő közönségnek mérsékelt árban rendelkezésre bocsátja, hogy tanuja lehessen a gyermekereget ujongó örvendezésének. Az előadásokat f. hó 30-án és május hó 2-án tartják meg délután 2 órákor.

— **Argalács Márk temetése.** Tegnap temették Argalács Márk jászóvári perjel és a premontrei rend hittudományi intézetének igazgatóját, aki az Isten szolgálatára s a közügyeknek szentelt áldásos életét Jászóvárot április hó 25-én kora 74-ik, rendi pályája 53-ik, áldozó papsága 50-ik esztendejében hosszú szenvedés után befejezte. A temetési szertartást Takács Menyhért dr. jászóvári prépost-prelátus végezte. A temetésen a premontrei rendházak küldöttségileg képviseltették magukat. Kassáról, az elhunyt perjel számos tisztelője jelent meg a jászóvári gyászszertartáson. Argalács, a hatvanas években, amidőn a premontreiek ismét visszatértek Kassára, 5 éven át a filozófiát tanította. 1886-ban Leleszre ment, hol előbb plébános, majd 1878-tól kormányzó volt. 1894-ben lett jászói perjel és azóta Jászón lakott. A királyi kegy címzetes prépostnak nevezte ki.

— **Egy havi indeminálás.** Minthogy a költségvetés tárgyalása csak a fizetésrendezés letárgyalása után kerül sorra, a tanács újabb egy havi indeminálást kér a közgyűléstől.

— **Abauj-tornamegye közigazgatási előadója.** A földmívelésügyi miniszter Bárczay Ferenc abaujkeri lakost Abauj-Torna vármegye közigazgatási bizottságába közigazgatási előadóvá nevezte ki.

— **Céllövő sport.** A K. A. C. céllövő tanfolyama a husvéti szünnapok megszakítása után ismét kezdetét veszi, még pedig a már előzetesen megállapított és közhírré tett beosztással, kedden a club régi tagjai, csütörtökön a jog és gazdasági akadémia hallgatói, pénteken a középiskolák növendékei. A gyakorlatok mindenkor a Mészáros-utcai honvédlaktanyában délután 5 órákor kezdődnek.

— **Bőröndárugyár Kassán.** A győri Zollschau és Frankenstein bőrdíszműgyár bőröndárugyárát óhajt Kassán felállítani és e célból több kedvezményt kér a várostól. A kamara véleményes jelentése alapján a közgyűlés bizonyára eleget fog tenni a kérvénynek.

— **Összeférhetlenség.** A gyáriparosok országos szövetsége vasárnap Budapesten közgyűlést tartott. A közgyűlés foglalkozott az összeférhetlenségi törvény reformjával s a következő határozatot hozta:

A szövetség közgyűlése elhatározza, hogy a kormányt és a törvényhozást a passzív választási jog olyatén szabályozására kéri fel, amely mellett az erkölcsi öszszeférhetetlenségek szigorúan körösztülvitesenek, ellenben az állammal kötött szerződés, illetőleg ez alapon végzett szállítás, vétessék ki az öszszeférhetetlenség tilalma alól, esetleg oly kikötéssel, hogy a nagyobb öszszegről szóló szerződések ily esetekben a képviselőháznak bemutatassanak. A szövetség csatlakozására hívja fel az öszszes ipari és kereskedelmi kamarákat és egyesületeket.

— A csernovai templom fölszentelése. Rózsahegy város legutóbbi képviselőtestületi ülésén elhatározta, hogy kifizeti a csernovaiaknak 20.000 koronás tartozását, amelyet a község a templom építése miatt felvett. A város feltételül azt tűzte ki, hogy a csernovaiak a templom felszentelését megengedjék. A csernovaiak a napokban tárgyalták az ajánlatot és azt elfogadták, minek következtében a templom felszentelése még a pünkösdi ünnepek előtt megtörténik.

— Vivőverseny. A május hó 3-iki kerületi vivőversenyre ma van a nevezési zárnap. Remélhetőleg a kerületben lakó öszszes vivők neveznek a versenyre s így alkalmunk lesz néhány érdekes mérkőzésben gyönyörködhetni. A verseny színhelyét a club vezetősége legközelebb közhírré teszi.

— Bánatában öngyilkos lett. Rózsahegyről írják: Molnár besztercebányai lakos afeletti bánatában, hogy felesége tegnap meghalt, ma föbelötte magát.

— A rendőrség a községhöz. A kassai rendőrség ismételen figyelmezteti a községet, hogy az udvarok tisztántartásáról, valamint kertekben a fák hernyóinak irtásáról nagyobb pénzbiroság terhe mellett mielőbb gondoskodjék.

— Állatkinzó kocsis. Varga Gábor kocsis tegnap délután véresre kinozta lovát az Erzsébet-téren. A brutális embert, aki részeg is volt, a rendőrség előállította. Állatkinzásért ellene a kihágási eljárás megindult.

— Illemhelyek. Az illemhelyek sokat vitatott ügye végre dűlőre fog jntni, amennyiben a Kitzbichler-cég elfogadható ajánlatot nyújtott be a városhoz. A terv szerint egyelőre az Erzsébet-téren és a színház mögött állítanak fel illemhelyet.

— Országos rózsá- és pelargoniumkiállítás. Az Orsz. Magyar Kertészeti Egyesület Budapesten, a városligeti nagy iparcarnok helyiségében f. évi június hó 17—21 ig nagyszabású országos rózsá- és pelargoniumkiállítást rendez. A kiállításon nem csupán kertészek, hanem magánkertészek, virágkedvelők, amatőrök is részt vehetnek, akik részére külön díjakat tűzött ki a bíráló-bizottság. A virágkedvelők maguk között, a kertészek is maguk között versenyeznek. A kiállítás gazdag programjából kiemeljük a levágott rózsák csoportját, a melyekben különös súlyt helyeznek a hazánkban előállított rózsafajtákra. Kiállíthatók a legkülönbözőbb rózsafajták levágva és cserepekben nevelve. A pelargonium, a muskátli egyik speciális növényünknek nagy tért szánt a rendezőség s azok díjazására számos díjat tűzött ki. A kiállításnak egyik különlegessége a balkon- és ablakdiszítés. Virágkiállításainkon erre eddig nem fektettek kellő súlyt, most azonban különös figyelemben részesítik és nemcsak érmekeket, hanem pénzdíjakat is tűztek ki. — Összesen 78 állami arany, 153 áll. ezüst, 20 áll. bronz, 1 ocker arany, 1 ocker ezüst, 19 ocker bronz, 116 e. bronz-érem és 67 elismerő oklevél áll a bíráló-bizottság rendelkezésére a díjazásnál. A kiállítás programjával, valamint felvilágosítással bárkinek szívesen szolgál az Orsz. Magyar Kertészeti Egyesület titkársága, Budapesten, IV., Koronaherceg-utca 16. sz.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejártuasobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

— Téli fürdőkúra a Szent-Lukácsfürdőben. Természetes forró, meleg kénes források. Iszapfürdők, iszapborogatások, mindennemű thermális fürdők, vizgyógykezelés, massage. Lakás és gondos ellátás. Csuz, köszvény, ideg-, bőrbajok gyógykezelése és a téli fürdőkúra felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.Lukácsfürdő igazgatósága, Budán. Budapest.

TÁVIRAT — TELEFON.

A Polónyi-Lengyel pör.

Budapest, április 28.

Ma d. e. fél 10 órakor folytatta a bpesti esküdtbiróság a nagy pör tárgyalását.

Ma a Dunagőzhajózási Társaság partbérleti ügyében folytatták a kihallgatásokat.

Rózsavölgyi Gyula alpolgármester lényegtelen vallomása után nagyon érdekes és fontos vallomást tettek Heltai Ferenc és Szalágyi Aurél, a társaság igazgatója. A vallomásokból kitűnik, hogy a társaság Polónyit megfizette. A kihallgatások során Polónyi összekapott Zsitvay elnökkel. A tárgyalást délután 5 órakor folytatják.

Minisztertanács.

Budapest, ápril. 28.

Ma délelőtt minisztertanács volt, melyen a kabinet valamennyi tagja részt vett.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután Bécsbe utazik, hogy résztvegyen a közös minisztertanácson.

A bán utja.

Budapest, április 28.

Rauch Pál báró horvát bán ma reggel meglátogatta Wekerle Sándor miniszterelnököt, majd délben Zágrábba utazott.

Titkos tanácsosok esküje.

Bécs, április 28.

A király előtt ma délben tették le a titkos tanácsosi esküt Popovics Sándor és Sztérynyi József államtitkárok és Bogdanovics Lucian püspök. A király valamennyiüket külön kihallgatáson fogadta.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Kedden: Pápai Lajos jutalomjátékául a *Varázskeringő*. Operette.

Szerdán: Odry Árpád vendégfellépéssel *A vetélytárs*. (Szinmű.)

Csütörtök: Odry Árpád vendégfellépéssel *Bz egyenlőség*. (Vigjáték.)

Péntek: *Constantin abbé*. (Vigjáték.)

Szombaton: *Tatárjárás*. (Operett.)

Vasárnap: D. u. félhelyárral a *Varázskeringő*. Este az operett személyzet bucsu előadásául: *Milliárdos kisasszony*. (Operette.)

Hétfő: Utolsó előadás. A drámai személyzet bucsuja. *Az asszony*.

A tanítónő, negyedszer. Bródy Sándor nagyszerű darabjainak keveset ártott a felekezeti tendenciától suggalt támadás. A kassai község megértette a genialis író, megértette Tót Flóra tanítónő alakjában duzzadó nagy erkölcsi és lelki erőt s hogy nem ült fel a megtevesztő balítéletnek, azt egyre növekvő érdeklődése mindjobban bizonyítja. Tegnap este negyedszer adták A tanítónőt s a színház nézőtere zsufolásig megtelt. A szereplők játéka és a darab komoly, értékes irodalmi szépsége a publikumra mély hatást gyakorolt.

*

Erdekesnek tartjuk felemlíteni, mi inspirálta Bródy Sándort izzó színekkel, meg-rázó igazsággal alkotott művének, a Tanítónőnek megírására. — Jó néhány év előtt történt egy bácskai faluban, hogy a szűk-körü helyi társadalom kikezdett egy magának élő tanítónőt. A fiatal leány gyámoltalanul élt a világban, — a miből aztán azt a következtetést vonták le a ficsurok, hogy alkalmazkodnia kell az ő hajlandóságaihoz, mert nincs könnyebb és kényelmesebb dolog, — mint támasz nélküli lányokat megkönyékezni. Mikor aztán semmiféle attak sem használt, szörnyű bosszút eszeltek ki ellene. Egy este valamelyik gavallér fontos ürügy alatt fölkereste, majd minden szó nélkül kiugrott az ablakán. Tanukról, természetesen, gondoskodott s a szegény lány — belátva, hogy az ebből származó pletykákat nem zuzhatja össze, mert örökké gyanus marad, — öngyilkos lett. Akkoriban nagy port vert föl az eset a sajtóban is, sőt élénken emlékezünk rá, hogy a legfulminánsabb cikkeket Bródy Sándor írta a tanítónő emlékének védelmére. Nyilván ott ragadt meg lelkében a falusi tanítónő sorsa, amint azt legújabb darabjában megható módon tárja is a község elé.

Hirdetések.

*****

OOOOOOOOOOOOOOOO

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak FÉLÁRON szerezhetik be egyenruhájukat

LICHTIG LIPÓTNÁL

Kassa 15-utca 103.

Közös egyenruhákat átcseseről honvédségi egyenruhákért.

OOOOOOOOOOOOOOOO

*****

Magyar Kapronczán

Sáros megyében

nyaralásra alkalmas butorozott ház,

mely áll 4 lakó szoba, veranda, konyha,
zöldes kert használatából

május hó 1-től október hó végéig
száz forint árért bérbe adó.

Posta helyben, vasut állomás Raszlavicza
8 kilométer távolságra. — Bővebb felvilágosítással szolgál Szén János gazdatiszt Kapronczán és Rosa Viktor Kassán, Kossuth Lajos-utca 16. sz.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély,
parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös fel-
tétel mellett eladó. ::
Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

LUBLÓ-FÜRDŐ

kiterjedt fenyves erdők között.

Szénsavas vasas (pezső) és moor-fürdők. Vasas források, fölötté dusak szén-savban. Ivó-, fürdő- és területi gyógymód. Kényelmes, modern lakások. Állandó fürdőorvos: Dr. Platzer Sándor (Kassa, Szeplő-ut. 3. szám), a ki szóbeli felvilágosítással szívesen szolgál. A házi közlésbe vett vendéglő illetve konyha Weber Rudolf vezetés alatt áll, aki szakmájában sok éven át a külföld és Budapest elsőrangú szállodáiban működött. Finom konyha. Figyelmes kiszolgálás. Penziórendszer.

Posta- és távirat állomás. Vasuti állomás: Lubotin-Lublófürdő (Kassa-Oderbergi vasut) és Podolin (Poprádvölgyi vasut).

Fürdőidény június elejétől szeptember közepéig — Elő és utóidényben tetemes árkedvezmények.

Bővebb felvilágosítással szolgál:
az uradalmi fürdőgondnokság,
Lublófürdőn. (Szepesmegye.)

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes fészarák- hoz (Kabát, nad- rág és mellény) elégendő, csak	{	1 szelvény 7 korona
		1 szelvény 10 korona
		1 szelvény 12 korona
		1 szelvény 15 korona
		1 szelvény 17 korona
		1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona		

Egy szelvényt lakás szalonruhához 20.- K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turistalódent, selyem-kamgarut stb. stb. gyári áron küld a mint megbizható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelősebb árak. Óriási választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Kassai jelzálogbank részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 K-ás heli részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül heenként eszközölni, előre esetleg több részlet is befizethető. Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosítja. 15 év elteltével, a mikor is az 1 koronás heli befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kézhez kapja. — Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 K haláléktalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, ugy betétjét kamatos kamataival együtt bármikor kézhez kaphatja.

A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, a mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét erre az életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer ő legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyenképen jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Kassai Jelzálogbank r.-t.

LELKISMERETES MUNKA.

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kiviteiben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője.

Tessék költségvetést kérni — díjtalan.

Mc Cormick

amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

Knecht E. John igazgató.

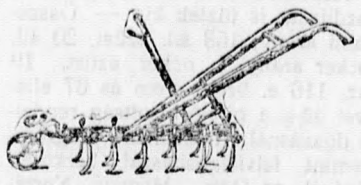
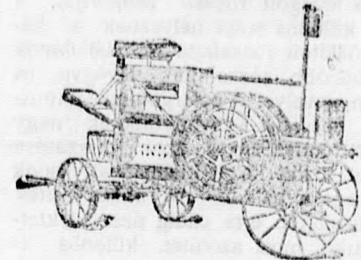
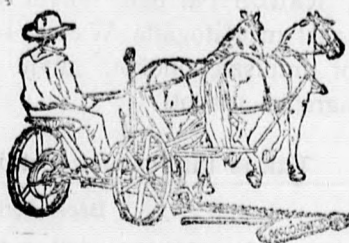
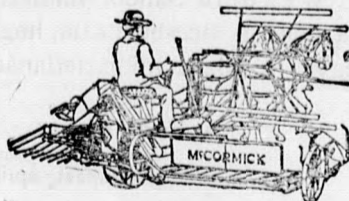
Mc Cormick kéveköti-arató-

gépei és marokrakó-arató-

gépei a magyar viszonyoknak

megfelelően külön lesznek gyártva.

Ez nem üres frázis, hanem tény!

Összes gyártmányainkról szóló képes katalógusunkat kívánatra bérmentve küldjük.